Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Central, jud. Vitalie Stratan
Dosarul nr. 2ai-69/23
2-21036084-02-2ai-14022023

D E C I Z I E

28 martie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componență:
Președintele completului judecătorul Eugeniu Clim
Judecătorii: Steliana Iorgov şi Olga Cojocaru

a examinat cererea de apel depusă de Iadovina Valentina împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 25 octombrie 2022, prin care s-a admis cererea lichidatorului ,,KIFA-COM" SRL-Tatiana Bostan către Harcovei Ion şi Iadovina Valentina cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil,

c o n s t a t ă :

La 10 martie 2021, creditorul ÎCS,,PREMIER ENERGY" S.R.L. a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul S.R.L.,,Kifa-Com", prin care au solicitat: admiterea spre examinare a cererii introductive; aplicarea măsurilor de asigurare prevăzute de Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, cu numirea în calitate de administrator provizoriu pe perioada de observaţie şi ulterior administrator al procesului de insolvabilitate a d-nei Bostan Tatiana, deţinătoare a Autorizaţiei MJ nr. 18 din 14.01.2015; intentarea procesului de insolvabilitate faţă de S.R.L.,,Kifa-Com", IDNO: *****, cu sediul în mun. Chişinău, bd. Ştefan cel Mare şi Sfînt, 3; validarea faţă de debitorul S.R.L.,,Kifa-Com" a creanţelor creditorului ÎCS „PREMIER ENERGY" S.R.L. în sumă totală de 69 424,52 MDL, după cum urmează: creanţa în mărime de 59 137,51 MDL ca creanţă chirografară de rangul V, constituită din datoria de bază în mărime de 56 620,30 MDL, taxa de stat în sumă de 2 007,21 MDL, taxa de stat în mărime de 400,00 MDL pentru depunerea cererii introductive faţă de debitor, taxa pentru eliberarea extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice în sumă de

110,00 MDL şi creanţa în mărime de 10 287,01 MDL ca creanţă chirografară de rangul VI, care constituie penalitatea de întârziere.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Central nr. 2i-112/21 din 02 aprilie 2021, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul ÎCS„PREMIER ENERGY" S.R.L. privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul S.R.L.„Kifa-Com". A fost instituită perioada de observaţie asupra debitorului S.R.L.„Kifa-Com", cod fiscal *****, cu sediul în mun. Chişinău, bd. Ştefan cel Mare şi Sfînt, 3, MD-2001, Republica Moldova, totodată, în calitate de administrator provizoriu al debitorului S.R.L.„Kifa-Com", cod fiscal *****, a fost numit administratorul autorizat Bostan Tatiana, deţinătoarea autorizaţiei nr.18 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiţiei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul Central nr. 2i-112/21 din 28 iunie 2021, a fost admisă cererea introductivă înaintată de către creditorul ÎCS„PREMIER-ENERGY" S.R.L. cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul S.R.L.„Kifa-Com", constatată insolvabilitatea debitorului S.R.L.„Kifa-Com", s-a dispus iniţierea procedurii simplificate a falimentului şi dizolvarea S.R.L.„Kifa-Com", în calitate de lichidator fiind desemnat administratorul autorizat, Bostan Tatiana.

Ulterior, la 04 aprilie 2022, lichidatorul S.R.L.„Kifa-Com", Bostan Tatiana, a depus cerere către Harcovei Ion şi Iadovina Valentina cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Central din 08 aprilie 2022, s-a admis spre examinare cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul „KIFA-COM"SRL, Tatiana Bostan către Harcovei Ion şi Iadovina Valentina cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil, fiind stabilită şedinţa de judecată pentru data de 16 iunie 2022, ora 11:30.

În motivarea cererii a invocat că, prin încheierea Judecătoriei Chişinău, (sediul central), nr. 2i-112/21 din 02.04.2021, s-a admis spre examinare cererea introductivă înaintată de ÎCS „Premier Energy" şi sa instituit perioada de observaţie asupra debitorului S.R.L.„Kifa-Com", cu sediul în mun. Chişinău, bd. Ştefan cel Mare şi Sfînt nr. 18. în calitate de administrator provizoriu al debitorului a fost desemnată Tatiana Bostan, deţinătoarea autorizaţiei nr. 18 din 14.01.2015. eliberată de Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova.

A mai precizat că, prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul Central nr. 2i-112/21 din 28.06.2021 s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L.„Kifa-Com", fiind dispusă iniţierea procedurii simplificate a falimentului şi dizolvare acesteia. în calitate de lichidator fiind desemnat administratorul autorizat Tatiana Bostan.

A mai subliniat că, în scopul executării hotărârii adunării repetate a creditorilor S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate a fost decis de a

împuternici lichidatorul S.R.L.„Kifa-Com", de a înainta cerere cu privire la atragerea la răspundere patrimonială subsidiară faţă de membrii organelor de conducere ai debitorului.

A mai indicat că, potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, ţinut de Departamentul înregistrare şi licenţiere a unităţilor de drept al Agenţiei Servicii Publice, în calitate de administrator şi asociat unic al S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate este înregistrat din 26.04.2000 şi până în prezent Ion Harcovei, IDNP:*****, cu domiciliu în mun. Chişinău, str. Eugen Coca*****(cămin).

Totodată, conform informaţiei despre contribuabil prezentat de Serviciul Fiscal de Stat, funcţia de contabil a debitorului S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate o deţine Iadovina Valentina IDNP: *****, cu domiciliul în mun. Chişinău, str. Vasile Coroban 22/3, ap.59.

Indică că, reieşind din considerentele menţionate pînă la moment, subiecţi ai cererii de atragere la răspundere subsidiară solidară sunt: administratorul statutar şi asociatul unic al S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate, Ion Harcovei şi contabilul Iadovina Valentina.

A mai menţionat că, conform Tabelului definitiv al creanţelor creditorilor al S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate din 26.08.2021, suma creanţelor validate constituia 133 588, 09 lei.

Astfel, suma de 133 588,09 lei, reprezintă prejudiciul cauzat creditorilor al S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate, sumă care urmează a fi încasată în mod solidar din patrimoniul copârâţilor.

A mai menţionat că, administratorul provizoriu al S.R.L.„Kifa-Com" a expediat la adresa de sediu a debitorului şi interpelare prin care a solicitat transmiterea actelor aferente activităţii economice a întreprinderii, documentele contabile actele primare actele de constituire etc.

Atrage atenţia instanţei de insolvabilitate că, administratorul debitorului, Harcovei Ion şi contabilul Iadovina Valentina nu au transmis administratorului provizoriu documentele activităţii economice şi documentele de evidenţă contabilă ale debitorului S.R.L.„Kifa-Com", ignorând astfel interpelările administratorului provizoriu şi încălcând atât prevederile imperative ale Legii insolvabilităţii cât şi încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr.2i-112/21 din 02.04.2021.

Mai indică faptul că, potrivit normei prevăzută la art. 27 alin. (4) a Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, netransmiterea actelor întreprinderii debitoare către administratorul provizoriu în perioada de observaţie are ca efect atragererea la răspundere subsidiară a pîrîtului pentru neexecutarea acestei obligaţii.

Subliniază faptul că, suplimentar, lichidatorul după iniţierea procedurii simplificate a falimentului a expediat repetat atât în adresa organelor de conducere

S.R.L.„Kifa-Com" cât şi la adresa administratorului statutar al debitorului Harcovei Ion, interpelări prin care a solicitat transmiterea actelor aferente activităţii economice a întreprinderii, documentele contabile, actele primare, actele de constituire însă şi de data aceasta organele de conducere a debitorului insolvabil au ignorat solicitările lichidatorului şi nu au transmis acestuia actele solicitate.

Prin urmare, menţionează că obligaţia copârâţilor, a Harcovei Ion, în calitatea sa de administrator şi asociat unic cât şi a Iadovina Valentina în calitatea sa de contabil de a transmite administratorului provizoriu/lichidatorului toate informaţiile şi actele referitor la activitatea şi patrimoniul întreprinderii, rezultă dintr-o normă legală imperativă. Neconformarea acestei obligaţiei, atrage expres răspunderea în temeiul art. 27 alin. (3-4) al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012.

Mai indică faptul că, lichidatorul a notificat pârâtul despre ordinul de inventariere a masei debitoare şi despre iniţierea procedurii de inventariere generală a bunurilor din masa debitoare a S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate, prin care l-a obligat pe ultimul să prezinte locul de aflare a bunurilor întreprinderii şi actele ce dovedesc dreptul de proprietate asupra lor, însă, pârâtul a ignorant cerinţele lichidatorului, prin netransmiterea bunurilor întreprinderii sau careva documente în privinţa bunurilor declarate şi nu s-au prezentat la inventariere.

Prin urmare comisia de inventariere a desfăşurat inventarierea în lipsa debitorului şi a constatat că întreprinderea insolvabilă nu dispune de bunuri mobile, imobile, de proprietate intelectuală şi mijloace băneşti care ar putea fi incluse în masa debitoare însă comisia a stabilit lipsa masei debitoare. Astfel comisia de inventariere de a constatat lipsa efectivă a elementelor de activ-lipsuri (bunuri corporale şi incorporale) în sumă totală de 1 034 926, 00 lei.

Mai atrage atenţia instanţei precum că, activele menţionate sunt proprietate a debitorului insolvabil şi administratorul debitorului avea obligaţia să gestioneze cu ele în conformitate cu prevederile legale şi statutul de administrator al debitorului, cât şi obligaţia de a le transmite lichidatorului pentru a servi la acoperirea creanţele creditorilor validaţi. Ele însă nu au fost transmise pentru a fi incluse în masa debitoare, fapt ce dă temei de apreciere că pîrîtul a deturnat, a dispus de aceste active în interes personal sau a ascuns bunurile/activele debitorului pentru a nu fi incluse în masa debitoare şi a servi la stingerea creanţelor creditorilor validaţi, astfel a prejudiciat atât debitorul insolvabil, cauzându-i-i insolvabilitatea cât şi creditorii validaţi.

Mai indică faptul că, conform informaţiei parvenite de la Serviciul Informaţional al Rapoartelor Financiare de pe lângă Biroul Naţional de Statistică al R.M., întreprinderea insolvabilă nu a prezentat rapoarte financiare din anul 2010 (ultimul raport finaniar prezentat de debitor la Biroul Naţional de Statistică este din

01.01.2010 pentru perioada a.n. 2009). Respectiv, în perioada 01.01.2010 28.06.2021, debitorul nu a ţinut contabilitatea ceea ce demonstrează faptul că debitorul nu ţinea evidenţa contabilă conform legislaţiei şi nu prezintă dări de seama, rapoarte etc, organelor competente, altfel spus debitorul ţine o contabilitate contrar prevederilor legii.

Mai subliniază faptul că, referitor la întrunirea temeiului de contribuire dispariţia documentelor contabile şi a documentelor de constituire, notificările înaintate debitorului în perioada de observaţie cît şi după intentare a procesului de insolvabilitate prin care s-a solicitat transmiterea actelor contabile şi a documentelor de constituire au fost ignorate de către copârâţi. Pînă la moment nu au fost transmise actele contabile şi actele de constituire administratorului provizoriu/lichidatorului.

În perioada de observaţie şi după iniţierea procedurii simplificate a falimentului copârâtii nu au transmis administratorului provizoriu/lichidatorului actele aferente activităţii economice a debitorului prevăzute în articolele menţionat supra, ignorând astfel interpelările acestuia.

Referitor la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, nedepunemi cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 - indică faptul că, BC„Mobias Banca OTP Group" SA a remis lichidatorului informaţia referitoare la conturile bancare deschise a S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate, iar, din rulajul de cont prezentat rezultă că debitorul insolvabil a efectuat ultima operaţiune în cont la data de 24.06.2010 sub formă de achitarea în baza titlului executoriu 2e-4360 din 16.06.2009 a sumei de 32 358.96 lei.

Totodată, BC„VictoriaBank" SA a remis lichidatorului informaţia referitoare la conturile bancare deschise a S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate pentru perioada a.n. 01.08.2008-08.04.2021. Din rulajul de cont prezentai rezultă că debitorul insolvabil a efectuat ultima operaţiune în cont la data de 01.01.2012 sub formă de transferul soldului din contul 225100000104526 în contul 225100000104526.

În speţă, copârâţii nu şi-au executat obligaţiile prevăzute de legislaţie şi nu au înaintat în instanţă cerere introductivă, deşi din data de 02.01.2012, întreprinderea a încetat a efectua plăţi, adică era în incapacitate de plată şi avea obligaţia legală de a depune cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitor cel târziu la 02.02.2012, acesta însă contrar prevederilor legale au continuat activitatea întreprinderii şi au cauzat creditorilor şi întreprinderii un prejudiciu de aproximativ 133 mii lei.

A concluzionat că, copârâţii urmează a fi atraşi la răspundere subsidiară solidară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) a Legii insolvabilităţii, nr. 149 din

29.06.2012, şi anume prin „nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform art. 14.

Totodată, în cererea de chemare în judecată a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii cu aplicarea măsurilor de asigurare pe bunurile mobile, imobile, conturi bancare, mijloace financiare ale copârâţilor Harcovei Ion şi Iadovina Valentina, în limita valorii acţiunii.

În motivarea cerinţei de aplicare a măsurilor asigurătorii a indicat că, până la moment organele de conducere a întreprinderii insolvabile s-au manifestat ca fiind de rea-credinţă şi respectiv nu au participat în procesul de insolvabilitatea, nu au transmis actele aferente activităţii economice a întreprinderii, inclusiv documentele contabile şi nici bunurile întreprinderii, nu au colaborat cu administratorul provizoriu/lichidatorul, creditorii şi nici cu instanţa de insolvabilitate, nu au ţinut contabilitate conform prevederilor legislaţiei, nu au depus cerere introductivă în termenul prevăzut de lege, nu au transmis lichidatorului bunurile întreprinderii sau careva acte ce dovedesc dreptul de proprietate asupra acestor bunuri sau acte doveditoare ale creanţelor faţă de debitori şi se eschivează de la executarea obligaţiilor prevăzute de legislaţia naţională în vigoare.

A solicitat instanţei: admiterea integrală a acţiunii; Atragerea la răspundere subsidiară solidară a administratorului statutar/asociatului unic al S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate d-ul Ion Harcovei, IDNP:*****, cu domiciliu în mun. Chişinău, str. Eugen Coca*****(cămin) şi a contabilului S.R.L.„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate în persoana d-nei Iadovina Valentina IDNP: *****, cu domiciliul în mun. Chişinău, str. Vasile Coroban *****A încasa în mod solitar de la Ion Harcovei, IDNP:*****, cu domiciliu în mun. Chişinău, str. Eugen Coca*****(cămin) şi Iadovina Valentina IDNP: *****, cu domiciliul în mun. Chişinău, str. Vasile Coroban 22/3, ap. 59, în contul masei debitoare a SRL„Kifa-Com" în proces de insolvabilitate suma de 133 588, 09 lei ce constituie suma totală a creanţelor validate; aplicarea măsurilor asigurătorii, cu aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile şi imobile, inclusiv mijloacelor băneşti din patrimoniul pârâtei, în limitele valorii acţiunii de 133 588, 09 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Central nr. 2i-112-l/21 din 08 aprilie 2022, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, cererea de asigurare a acţiunii depusă în cadrul procesului civil la cererea lichidatorului S.R.L.„Kifa-Com" Tatiana Bostan către Harcovei Ion şi Iadovina Valentina cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil.

Fiind prezent în cadrul şedinţei de judecată din data de 25.10.2022, reprezentantul lichidatorului S.R.L.„Kifa-Com" Tatiana Bostan, în persoana avocatului stagiar Croitoru Liviu (în baza mandatului nr.078966 din 24.10.2022), a indicat că susţine motivele de fapt şi de drept indicate în cererea de chemare în judecată solicitând încasarea în mod solidar încasarea din contul fostului

administrator statutar şi unic asociat al debitorului S.R.L.,,Kifa-Com", Ion Harcovei, IDNP:*****, a.n.03.08.1968, domiciliat: MD-2008, mun. Chişinău, str. Eugen Coca nr.3.(cămin) şi din contul fostului contabil al debitorului S.R.L.,,Kifa-Com" Valentina Iadovina, IDNP: *****, domiciliat: MD-2051, mun. Chişinău, str. Vasile Coroban 22/3, ap.59, în contul debitorului insolvabil S.R.L.,,Kifa-Com" cu sediul: MD-2001, bd. Ştefan cel Mare şi Sfânt, 3, mun. Chişinău, Republica Moldova, c. f. *****, suma de 133 588,09 (o sută treizeci şi trei mii cinci sute optzeci şi opt,09 bani) lei, cu titlu de creanţe validate ale creditorilor în cadrul procesului de insolvabilitate.

Pârâţii Ion Harcovei şi Valentina Iadovina, în şedinţa de judecată la examinarea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară nu s-au prezentat fiind citaţi în mod legal prin aviz publicitar (f.d. 63-65), considerent din care instanţa a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora, considerând că au fost înştiinţaţi în mod legal.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 25 octombrie 2022, s-a admis cererea lichidatorului S.R.L.,,Kifa-Com" în procedura falimentului simplificat, Tatiana Bostan către Harcovei Ion şi Iadovina Valentina cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil. S-a atras la răspundere subsidiară solidară fostul administrator statutar şi unic asociat al debitorului S.R.L.,,Kifa-Com" Ion Harcovei şi fostul contabil al debitorului S.R.L.,,Kifa-Com"-Valentina Iadovina. S-a încasat în mod solidar din contul fostului administrator statutar şi unic asociat al debitorului S.R.L.,,Kifa-Com", Ion Harcovei, IDNP:*****, a.n.03.08.1968, domiciliat: MD-2008, mun. Chişinău, str. Eugen Coca nr.3.(cămin) şi din contul fostului contabil al debitorului S.R.L.,,Kifa-Com", Valentina Iadovina, IDNP: *****, domiciliat: MD-2051, mun. Chişinău, str. Vasile Coroban 22/3, ap.59, în contul debitorului insolvabil S.R.L.,,KIFA-COM" cu sediul: MD-2001, bd. Ştefan cel Mare şi Sfânt, 3, mun. Chişinău, Republica Moldova, c.f. *****, suma de 133 588,09 lei, cu titlu de creanţe validate ale creditorilor în cadrul procesului de insolvabilitate. S-a dispus încasarea în mod solidar din contul fostului administrator statutar şi unic asociat al debitorului S.R.L.,,Kifa-Com" Ion Harcovei, IDNP:*****, a.n.03.08.1968, domiciliat: MD-2008, mun. Chişinău, str. Eugen Coca nr.3.(cămin) şi din contul fostului contabil al debitorului S.R.L.,,Kifa-Com", Valentina Iadovina, IDNP: *****, domiciliat: MD-2051, mun. Chişinău, str. Vasile Coroban 22/3, ap.59, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4007,64 lei.

La data de 01 octombrie 2020, Iadovina Valentina, a depus cerere de apel, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 25 octombrie 2022, solicitând admiterea cererii de apel cu casarea hotărârii instanței de fond și

respingerea acțiunii în partea sa, din considerentele invocate în cerere de apel anexată la materialele cauzei.

La data de 27 martie 2023, lichidatorul S.R.L.„Kifa-Com" în procedura falimentului simplificat, Tatiana Bostan a depus referinţă asupra cererii de apel depusă de către Iadovina Valentina, solicitând respingerea apelului, cu menţinerea hotărârii Judecătoriei Chişinău sediul Central din 25 octombrie 2022 din motivele invocate în referința anexată la materialele cauzei.

Studiind materialele dosarului civil Colegiul civil, comercial şi de contencios administrative al Curţii de Apel Chişinău consideră apelul întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea parţială a hotărârii primei instanţe în partea pretenţiilor admise şi emiterea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii în această parte, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (6) din Legea insolvabilităţii, nr. 149 din 29 iunie 2012, cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă. Instanţa de apel poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepţiile stabilite în prezenta lege.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, hotărârea contestată cu apel a fost pronunţată la data de 25 octombrie 2022, iar cererea de apel a fost depusă la data de 12.12.2022, iar prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 21 februarie 2023 s-a repus în termen apelul declarant de Iadovina Valentina. Prin urmare, Colegiul civil constată că apelul a fost depus în termenul legal stabilit de art. 8 al Legii insolvabilității.

Potrivit art. 385 lit. c) CPC, instanţa, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.

După cum rezultă din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, prin hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul Central nr. 2i-112/21 din 28 iunie 2021, a fost admisă cererea introductivă înaintată de către creditorul ÎCS„PREMIER-ENERGY" S.R.L. cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul S.R.L.„Kifa-Com", constatată insolvabilitatea debitorului S.R.L.„Kifa-Com", s-a dispus iniţierea procedurii simplificate a falimentului şi dizolvarea S.R.L.„Kifa-Com", în calitate de lichidator fiind desemnat administratorul autorizat, Bostan Tatiana.

Ulterior, la 04 aprilie 2022, lichidatorul S.R.L.„Kifa-Com", Bostan Tatiana, a

depus cerere către Harcovei Ion şi Iadovina Valentina cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 25 octombrie 2022, s-a admis cererea lichidatorului S.R.L.„Kifa-Com" în procedura falimentului simplificat, Tatiana Bostan către Harcovei Ion şi Iadovina Valentina cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil. S-a atras la răspundere subsidiară solidară fostul administrator statutar şi unic asociat al debitorului S.R.L.„Kifa-Com" Ion Harcovei şi fostul contabil al debitorului S.R.L.„Kifa-Com"-Valentina Iadovina. S-a încasat în mod solidar din contul fostului administrator statutar şi unic asociat al debitorului S.R.L.„Kifa-Com", Ion Harcovei, IDNP:*****, a.n.03.08.1968, domiciliat: MD-2008, mun. Chişinău, str. Eugen Coca nr.3.(cămin) şi din contul fostului contabil al debitorului S.R.L.„Kifa-Com", Valentina Iadovina, IDNP: *****, domiciliat: MD-2051, mun. Chişinău, str. Vasile Coroban 22/3, ap.59, în contul debitorului insolvabil S.R.L.„KIFA-COM" cu sediul: MD-2001, bd. Ştefan cel Mare şi Sfânt, 3, mun. Chişinău, Republica Moldova, c.f. *****, suma de 133 588,09 lei, cu titlu de creanţe validate ale creditorilor în cadrul procesului de insolvabilitate. S-a dispus încasarea în mod solidar din contul fostului administrator statutar şi unic asociat al debitorului S.R.L.„Kifa-Com" Ion Harcovei, IDNP:*****, a.n.03.08.1968, domiciliat: MD-2008, mun. Chişinău, str. Eugen Coca nr.3.(cămin) şi din contul fostului contabil al debitorului S.R.L.„Kifa-Com", Valentina Iadovina, IDNP: *****, domiciliat: MD-2051, mun. Chişinău, str. Vasile Coroban 22/3, ap.59, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4007,64 lei.

Colegiul judiciar apreciază ca neîntemeiată concluzia instanţei de fond privind admiterea cererii de atragere la răspundere subsidiară a Iadovina Valentina, or dispoziţiile art. 248 din Legea insolvabilităţii nu instituie automat prezumţia de culpă a membrului organului de conducere, dar prevăd în concret natura faptelor păgubitoare pentru societatea debitoare, fapte care au contribuit la ajungerea acesteia în stare de insolvabilitate şi care pot antrena răspunderea unor persoane din organele sale de conducere. Stabilirea existenţei unor asemenea fapte şi a măsurii în care ele au contribuit la ajungerea în stare de insolvenţă a debitoarei se face cu respectarea tuturor normelor procedurale aplicabile şi în dreptul comun, pe baza unui probatoriu complet şi pertinent.

Potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Instanţa de apel relevă că, pentru a fi aplicabilă răspunderea subsidiară este necesar ca drepturile de creanţă ale creditorilor faţă de patrimoniul debitorului să fi existat anterior comiterii faptelor enumerate la art. 248 din Legea insolvabilităţii, or nu poate fi constatată culpa persoanei la cauzarea incapacităţii de plată a debitorului dacă nu există o obligaţie de plată a debitorului care să nu poată fi satisfăcută ca urmare a săvârşirii faptei.

Colegiul judiciar constată că, instanţa de insolvabilitate pripit a concluzionat asupra faptului că în speţă sânt întrunite prezente elementele răspunderii delictuale: faptă ilicită, prejudiciu, vinovăţie, legătură cauzală şi a considerat pasibil de atras la răspundere subsidiară a contabilei Iadovina Valentina.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. *248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilităţii- ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire,* instanţa de apel constată că, lichidatorul Tatiana Bostan şi instanţa de fond nu au argumentat şi nu au menţionat în ce mod Iadovina Valentina a comis acest delict, precum nu a administrat probe pertinente şi concludente din care ar rezulta comiterea de către pârâtă a faptelor prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilităţii. Or, simpla invocare a prevederilor legale cu referire la faptul că, contabilul era responsabil de asigurarea întocmirii și prezentării situațiilor financiare în fiecare an, netransmiterea actelor contabile și dispariția documentelor contabile, nu servește temei de atragere la răspundere subsidiară a contabilului.

Astfel, este de reținut că potrivit cererii de atragere la răspundere subsidiară, apelantul a invocat faptul că membrii organelor de conducere se eschivează de a

transmite documentele contabile a debitorului. Odată cu instituirea perioadei de observaţie şi expedierii în adresa administraţiei debitorului a ordinului cu privire la întreprinderea unor acţiuni de aplicare a măsurilor de asigurare, administratorul şi fondatorul debitorului nu au prezentat administratorului provizoriu documentele financiar-contabile solicitate, actele de constituire ale întreprinderii, ştampila societăţii, etc.

În acest sens, instanța de recurs remarcă că, potrivit art. 27 alin. (3) al Legii insolvabilității, debitorul are obligaţia de a transmite administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informaţiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea şi la patrimoniul său, precum şi documentele activităţii economice şi documentele de evidenţă contabilă, care vor fi reţinute de administratorul provizoriu spre documentare. Potrivit alin. (4) al aceluiași articol, în cazul în care informaţiile şi documentele prevăzute la alin. (3) nu sînt prezentate de către membrii organelor de conducere ale debitorului, aceştia vor fi traşi la răspundere patrimonială subsidiară şi/sau penală, sau contravenţională, în modul stabilit de lege, iar administratorul provizoriu desemnat va reconstitui, în măsura posibilităţilor, informaţiile şi/sau documentele, cheltuielile urmînd a fi încasate din contul persoanelor culpabile.

Colegiul Civil remarcă că, nu au fost prezentate probe pretinente şi admisibile care să dovedească faptul că starea de insolvabilitate a fost cauzată anume prin aceste fapte. Astfel, nu a fost dovedită existenţa legăturii cauzale directe între faptele ilicite imputate şi insolvabilitatea debitorului.

Prin urmare, nu poate fi imputabil intimatei, faptul neprezentării documentelor contabile în condițiile în care nu au fost prezentate careva probe care să certifice faptul că debitorul şi/sau pârâta ar fi fost atraşi la răspundere contravenţională în baza art. 295 Cod contravenţional pentru încălcarea regulilor de organizare şi de ţinere a contabilităţii, de întocmire şi prezentare a rapoartelor financiare sau la răspundere pentru încălcare fiscală în baza art. 257 Cod fiscal pentru încălcarea regulilor de ţinere a contabilităţii şi a evidenţei în scopuri fiscale.

De asemenea, nu a fost demonstrată legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilităţii şi cauzarea stării de insolvabilitate.

Prin urinare, cu referire la temeiul prevăzut de art. 248. alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilităţii, instanţa de recurs stabilește cert că, la caz, nu sunt întrunite condiţiile răspunderii civile delictuale faţă de pârâtă.

Astfel, în ce priveşte situaţia din speţă, Colegiul civil consideră că, instanţa de fond eronat şi neîntemeiat a constatat că sunt întrunite condiţiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale a Iadovina Valentina, or lichidatorul Tatiana Bostan nu a demonstrat prin probe concludente şi pertinente că apariţia stării de insolvabilitate a debitorului s-ar datora anume acţiunilor ilegale din partea acestei

persoane.

Cu privire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. *248 alin. (1) lit. c) din Legea insolvabilităţii- majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului*, Colegiul învederează că, răspunderea patrimonială reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care se angajează faţă de delincvenţi, în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter patrimonial.

În sensul dispoziţiilor menţionate, se subînţelege că, pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale îl constituie componenţa delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită şi un prejudiciu şi vinovăţia. Acestea reprezintă condiţiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa uneia exclude atragerea la răspundere a persoanei.

Colegiul civil constată că, în contextul condiţiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale, instanţa argumentează că nu poate exista răspunderea delictuală dacă nu există culpa şi legătura cauzală dintre acţiunile persoanei implicate şi survenirea unui prejudiciu.

Astfel, în ce priveşte situaţia din speţă, instanţa de apel menţionează că, urma a fi probată în ce mod a fost manifestată acţiunea de majorare fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului de către membrii organelor de conducere a debitorului, şi starea de insolvabilitate a debitorului S.R.L.„Kifa-Com", în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acţiunilor acestora şi nu altor circumstanţe, precum şi vinovăţia membrilor organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolvabilitate, întrucât raportul de cauzalitate este condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii.

Întrucât, se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite, în sensul prejudiciului efectiv demonstrat, prin prisma art.1398 alin. (2) Cod Civil, care prevede că, prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Sintetizând circumstanţele enumerate, temeiul analizat de atragere la răspundere subsidiară nu este întrunit, aşa cum deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului de către pârâtă în modul reliefat nu s-a stabilit, nefiind identificate însăşi careva bunuri în patrimoniul debitorului S.R.L.„Kifa-Com" în perioada exercitării de către Iadovina Valentina a funcţiei de contabil al debitorului care ar putea fi deturnate (ascunse) activele în sumă de 1 034 926 lei.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de temeiul art. 14 și 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, pentru nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate, Colegiul

Civil îl va aprecia ca fiind unul declarativ și neîntemeiat.

În această ordine de idei, Colegiul civil va reține că potrivit art. 10 alin. (1), (2) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului.

Potrivit art. 14 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care: executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori; în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Reieşind din prevederile art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Astfel, raportând normele legale mai sus enunțate la circumstanțele cauzei, s-a constatat cu certitudine că pârâta au încălcat prevederile legale menţionate supra şi nu a manifestat diligenţa corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive.

Cu toate acestea, la înaintarea acțiunii lichidatorul, nu a prezentat probe pretinente şi admisibile care să dovedească faptul că starea de insolvabilitate a fost cauzată anume prin nedepunerea cererii introductive de către contabilul Iadovina Valentina cu toate că această obligație îi revenea exclusiv administratorului statutar sau și asociatului, nefiind probat nici momentul survenirii incapacității de plată a debitorului şi că, ulterior expirării termenului de înaintare obligatorie a cererii introductive, creanţele s-au majorat.

Prin urmare, în speță, nu a fost dovedită existenţa legăturii cauzale directe între faptul nedepunerii cererii introductive şi insolvabilitatea S.R.L.„Kifa-Com" și solicitarea lichidatorului nu întrunește temeiurile de atragere la răspundere

subsidiară a pârâtei prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012.

Totodată, se reține că nu au fost prezentate probe precum că Iadovina Valentina ar fi fost atrași la răspundere contravenţională în baza art. 288 Cod contravenţional pentru nedepunerea cererii introductive în termenul stabilit de lege.

Colegiul judiciar constată că, nu au fost demonstrate elementele răspunderii delictuale cum ar fi, fapta ilicită, vinovăţia, prejudiciu cauzat în legătură cu comiterea faptei ilicite şi legătura cauzală între prejudiciu şi fapta ilicită pretinsă a fi săvârşită.

În acest context, Colegiul civil menționează că, dispoziţiile art. 248 din Legea insolvabilităţii nu instituie automat prezumţia de culpă a membrului organului de conducere, dar prevăd în concret natura faptelor păgubitoare pentru societatea debitoare, fapte care au contribuit la ajungerea acesteia în stare de insolvabilitate şi care pot antrena răspunderea unor persoane din organele sale de conducere.

Aşadar, stabilirea existenţei unor asemenea fapte şi a măsurii în care ele au contribuit la ajungerea în stare de insolvenţă a debitoarei se face cu respectarea tuturor normelor procedurale aplicabile pe baza unui probatoriu complet şi pertinent. Din acest considerent, instanţa de judecată nu poate satisface cererea privind atragerea la răspundere subsidiară în baza 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilităţii, or probatoriul este insuficient şi nu demonstrează cu certitudine argumentele expuse de către reclamant, în sensul art. 118 CPC al RM.

Reţinând cele expuse supra, instanţa de apel remarcă că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

În speţă, nu este stabilită cu certitudine existenţa faptei ilicite comisă de către Iadovina Valentina, prin ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire şi majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului.

Suplimentar, se reţine că răspunderea pecuniară a organelor de conducere a debitorului insolvabil, ca formă de răspundere civilă, nu poate fi angajată în baza unor supoziţii lipsite de un suport probant consistent, apt să confirme fapta ilicită comisă sub formă de inacţiune de către apelant.

În continuare, prin prisma art.6 CEDO, Curtea a statuat că, textul art. 6 al Convenţiei obligă instanţele să-şi argumenteze deciziile luate. Această obligaţie nu poate fi înţeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părţilor procesului. Obligaţia de motivare a deciziilor variază în

funcţie de natura acestora. „O instanţă nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justiţiabil. Totuşi, dacă o observaţie era esenţială pentru soluţionarea cauzei (în situaţia în care ar fi fost acceptată de către tribunal) şi a fost prezentată de părţi întru susţinerea poziţiei lor, atunci tribunalul trebuia să o trateze în mod distinct în hotărârea judecătorească” *(Hiro Bălani vs Spania* nr. 1021/2001 din 28.03.2003).

Din considerentele menţionate supra şi având în vedere faptul că, cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L.„Kifa-Com" în proces de lichidare, în persoana Iadovina Valentina înaintată de către lichidatorul Bostan Tatiana este neîntemeiată, Colegiul judiciar consideră că, instanţa de insolvabilitate neîntemeiat a ajuns la concluzia de a admite cererea de atragere la răspundere subsidiară şi a dispus încasarea în mod solidar din contul contabilului Iadovina Valentina în beneficiul S.R.L.„Kifa-Com" în proces de lichidare datoriile debitorului insolvabil în mărime de 133 588,09 lei.

Subsecvent, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de către Iadovina Valentina de a casa hotărârea primei instanţe în partea pretenţiilor admise în daptea contabilului Iadovina Valentina şi de a emite o nouă hotărâre de respingere a acţiunii în această parte.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii, art. 373, art. 385 lit. c), art. 389 şi art. 390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de către Iadovina Valentina.

Se casează parţial hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul Central din 25 octombrie 2022, în partea atragerii la răspundere subsidiară a contabilului Iadovina Valentina şi încasării în mod solidar din contul acesteia a sumei de 133 588,09, şi emite o hotărâre nouă în această parte, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul S.R.L.„Kifa-Com" Bostan Tatiana privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a S.R.L.„Kifa-Com", în persoana contabilului Iadovina Valentina, şi încasarea cheltuielilor judiciare, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunţării.

Preşedintele completului, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii: Steliana Iorgov

Olga Cojocaru